

**JOURNALIST
FÖRBUNDET**

Mälardalens Frilansklubb

Verksamhetsberättelse 2020

Mälardalens frilansklubbs årsmöte den 18 februari 2021

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2020

Sammansättning av styrelsen/ ansvarsområden

Ylva Berlin, ordförande, seminarier Stockholm, arvoden

Marja Beckman, vice ordförande (delat), hemsida, digital kommunikation, utskick

Beata Hansson, seminarier Stockholm, digital kommunikation, medlemslista, utskick

Monica Atterberg, sekreterare, seminarier Uppsala, rekrytering, upphovsrätt

Ronnit Hasson, vice ordförande (delat), podd (producent), rekrytering

Elin Dunås, suppleant, digital kommunikation

Therese Quennerstedt, suppleant, kassör, seminarier Uppsala, rekrytering

Artur Nordfors Kowalski, suppleant, podd, rekrytering, jämställdhet

Noa Söderberg suppleant, podd, arvoden, rekrytering

Sammanfattning

Mälardalens frilansklubb hade vid årsskiftet 2020/2021 937 medlemmar, vilket är en ökning med 43 personer på ett år – 894 i januari 2020 och 937 i januari 2021.

Styrelsen har enligt årsmötesbeslut prioriterat följande arbetsområden under året, men pandemin har satt stopp för vissa aktiviteter:

- utbildning, seminarier och mingel
- rekrytering
- upphovsrätt och arvoden

Vi har haft medlemsaktiviteter under våren och hösten, (dock ett mindre antal på grund av pandemin), såsom debatter, författarmöten och seminarier.

Medlemmar

Mälardalen hade vid en inventering i oktober år 2020 942 medlemmar.

810 med postnummer som börjar på 1 (Stockholmsområdet)

132 med postnummer som börjar på 6,7 eller 8 (Uppland, Västmanland, Södermanland, Närke, Dalarna och Gotland)

Uppsala

Vi fortsätter med riktade aktiviteter och att skapa ett nätverk för frilansjournalister i Uppsala. Sektionen har sökt och fått bidrag med 20 000 kronor från Uppsala kommun för att arrangera ett seminarium under två och en halv dag, inspiration och information om frilansjournalister och deras arbetsvillkor.

Man kommer att kostnadsfritt, för medlemsmöten och liknande, kunna använda en centralt belägen lokal (Litteraturens hus), som i första hand är avsedd för Uppsala Författarsällskap.

Podd

Under året förverkligades en gammal dröm, en podd för frilansjournalister. Förbundet med kommunikationschef Petteri Flanagan Karttunen gillade idén och efter ett antal möten enades vi om att förbundet skulle finansiera kostnaderna för podden med 60 procent. Producent för poddgruppen är Ronnit Hasson, och programledare Artur Nordfors Kowalski och Noa Söderberg. Noa sköter även tekniken, samt har komponerat och spelat in jingeln som används i programmet. Mottagandet har varit väldigt positivt, till och med en succé. Vi fortsätter med detta även under år 2021, med delfinansiering från förbundet och eventuellt även Frilans Riks.

Ursprungligen var innehållet tänkt att handla om frilansjournalisters vardag med viss tyngdpunkt på problematiken med snåla uppdragsgivare, diskriminering och andra utmaningar som kan bemötas med facklig hjälp. När pandemin förändrade villkoren ändrades fokus till att handla om frilansarnas vardag under krisen. Förbundet gick in med medel i projektet och podden döptes om till Journalistförbundets Frilanspodd.

Pandemin har gjort det svårt att spela in avsnitten i en professionell studio med intervjupersonerna mittemot. Därför utvecklade poddgruppen följande tillvägagångssätt: ”Ronnit, Artur, Noa och gästen sitter på varsitt håll och samtalet förs över Zoom (med hörlurar), men var och en spelar också in sig själv med mick och skickar ljudfilen till Noa som klipper ihop det hela”.

På det sättet kunde alla enkelt höra varandra, men ljudkvaliteten i podden blev fortfarande någorlunda bra. ”Ronnit sitter tyst under inspelningen men ger kontinuerligt instruktioner och feedback till Artur och Noa via Messenger”.

Intervjupersonerna har själva kontaktat poddgruppen efter annonsering i utskick från Mälardalens frilansklubb MFK och Frilans Riks samt via sociala media. De får först ett frågeformulär mejlat till sig med en kortversion av de frågeställningar som kommer att lyftas i programmet. Utifrån deras svar väljer Poddgruppen ut vilka som är lämpliga intervjupersoner.

Därefter ringer oftast Artur upp personen och genomför en andra kortintervju för att förbereda denna på intervjun samt hitta intressanta vinklar och följdfrågor.

Inför varje inspelningstillfälle tar poddgruppen ett kort möte för att diskutera anslag, frågeställning och fördelning av frågorna. Alla frågor och tänkta svar prövas i ett fackligt perspektiv. Artur skriver poddmanus. Noa kontrollerar att tekniken fungerar för intervjupersonerna.

Varje avsnitt inleds och avslutas med en tydlig avsändare: att MFK i samarbete med SJF står bakom podden. Fokus är alltid frilansjournalisters situation och på vilka sätt facket kan och bör agera. Innehållet i programmen följer en mall där liknande frågor återkommer, men följdfrågor och personspecifika frågor skiljer mellan avsnitten. På det sättet skapas en tydlig profil samtidigt som man bibehåller ett intresse bland lyssnarna. De återkommande frågorna handlar om frilansarnas arbetsliv före respektive efter covidutbrottet, deras ekonomiska situation, hur de handskats med utmaningarna, deras eventuella oro inför framtiden samt en uppmaning att ha visioner – föreställer de sig att krisen också kan medföra positiva effekter för frilansjournalister, hur skulle de vilja att framtiden såg ut och vilken roll kan facket och kollegorna ha i den utvecklingen?

Generellt sett kan man säga att svaren från intervjupersonerna varit överraskande positiva. I stort sett alla har upplevt ekonomiska avbräck, men det har också kommit många berättelser om solidaritet, nätverkande och en allmänt hoppfull framtidstro. När de tillfrågats om fackets roll post covid har de flesta svarat på temat ”mer samarbete, fler kontakter med kollegorna, bättre sammanslutning”.

Hittills har fem avsnitt spelats in, varav fyra har släppts på Libsyn och Spotify. Avsnitten har hittills fått fint mottagande av lyssnare, medverkande och förbundet. I december, när tre av avsnitten hade släppts, hade totalt 265 personer lyssnat på podden. Det är avsevärt färre lyssnare än SJF:s numera nerlagda Journalistpodden hade, men den riktade sig dels till en mycket bredare lyssnarskara, hade ett betydligt öppnare anslag med vitt skiftande ämnen samt hade vid nedläggningen kommit ut med 193 avsnitt, dvs var att betrakta som en mycket väl etablerad podd.

Flera av styrelsens övriga medlemmar har engagerat sig i poddarbetet genom att utforma säljande beskrivningstexter, puffa för podden i sociala media och agera testobjekt för intervjufrågor och teknik.

Senaste lyssnarstatistik från olika plattformar var i januari 2021: 360 personer.

Utbildning, seminarier och mingel i Stockholm och Uppsala

Den 3 februari hade vi medlemsmöte i ABF-huset i Stockholm om nya upphovsrätten med förbundsjurist Olle Wilöf, Get Lundstedt, Frilans Riks, riksdagsledamöter med flera. Mötet samlade ett 30-tal medlemmar och studenter från medieutbildningarna.

Den 20 februari hade vi årsmöte där vice ordförande i Journalistförbundet, Tomas Backlund, ställdes mot väggen av Artur Nordfors Kowalski – huvudfrågan var varför frilansjournalister ska vara med i Journalistförbundet.

Den 7 september anordnade vi författarmöte där frilansjournalisten Joakim Medin berättade om sin bok *Thailandsvenskarna*, och de riskabla metoder han använt för att avslöjade svenska mäns upplevelser av och uppfattningar om sexhandeln i framförallt Pattaya.

Den 12 september hade vi ett seminarium via Zoom med Justus Bennet, ombudsman på Journalistförbundet: *Så ska du tänka när du söker stipendier*. Videomötet var öppet för alla frilansare inom SJF och samlade 32 deltagare från hela Sverige och några bosatta utomlands. Två skrivtolkar fanns också på plats. Justus berättade om vilka stipendier som finns och vad man ska tänka på när man söker dem. Detta seminarium finns inspelat och går att se på vår medlemsida.

Den 5 oktober ordnades ett författarmöte med två journalister: Sara Recabarren, reporter på TV4:s Kalla fakta och ordförande i föreningen Grävande journalister berättade om sin bok *Insidan – SD-kvinnorna*. Frilansjournalisten Jonathan Lundberg berättade om sin bok *Sverigevänner – ett reportage om det svenska nätkriget*. Seminariet var välbesökt med många studenter, som ställde intressanta frågor om SD:s kvinnosyn och framgångsrika metoder på Internet för att rekrytera nya väljare.

Den 2 november höll vi ett författarmöte via Zoom, med frilansjournalisten Katarina Bjärvall, som utforskat hur ett samhälle präglad av konsumtion, prestationer och digital teknik påverkar den psykiska hälsan hos barn, ungdomar och vuxna. Hennes senaste bok *Störningen* belönades med föreningen Grävande journalisters pris Guldspaden 2020. Även detta seminarium går att se i efterhand på vår medlemsida.

Hemsidan

Hösten 2020 anlätades en medlem i Mälardalens frilansklubb, Aminata Grut, för teknisk support och att skapa en medlemsida som är kopplad till vår hemsida www.malardalensfrilansklubb.se. Där lägger vi inspelade seminarier att ta del av i efterhand, för medlemmar som ansöker om ett medlemskonto på hemsidan.

När Aminata Grut skapade en medlemsinloggning på vår hemsida lade hon även till Google analytics som framöver ska hjälpa oss att analysera och mäta hur många som besöker vår hemsida och varifrån trafiken kommer.

Sociala medier

Under 2020 har vi ökat klubbens närvaro i sociala medier, främst genom mer regelbundna uppdateringar på Twitterkontot [@malardalensf](https://twitter.com/malardalensf) som skapades 2019. Annars läggs största vikten vid Facebooksidan facebook.com/malardalensfrilansklubb. Vi har även en sida på LinkedIn som uppdateras då och då.

Vi har delat relevanta evenemang och rapporter i Facebookgrupperna *Frilansjournalisterna* och *Frilans Riks – Journalistförbundet*.

I samarbete med Frilans Riks har en del av informationen även delats i Frilans Riks kanaler på Twitter och Instagram. Vecka 50, 7–13 december, gästade vi Frilans Riks Instagramkonto, bland annat för att berätta om vår podd och våra seminarier.

När vi har sett inlägg i Facebookgrupper som berör fackliga frågor har vi haft för vana att kommentera och exempelvis tipsa om Journalistförbundets verktyg. Detta är ett arbete som fortsätter under 2021.

Klimatstrejk

Medlemmar i styrelsen deltog i den digitala klimatstrejken den 25 september. Vi tog inget arvode för deltagandet. Detta skrev vi på vår hemsida och i sociala medier:

Den nuvarande pandemin har drabbat frilansjournalister hårt, och om klimatkrisen får skena kommer det bli många fler. Det är en av många anledningar att styrelsen för Mälardalens Frilansklubb ansluter till den globala aktionsdagen för klimatet. Kraven riktar sig till makthavare och vi, liksom hela fackföreningsrörelsen, kan vara en del av att realisera dem:

1. Håll den globala temperaturökningen under 1,5°C jämfört med förindustriella nivåer.
2. Följ Parisavtalet.
3. Säkerställ klimaträttvisa.
4. Lyssna på den bästa förenade vetenskapen.

Frilans riks årsmöte

Mälardalens frilansklubb hade 11 delegater på Frilans Riks årsmöte den 16 mars 2020. Några deltog på plats på Tellus bio, andra via videolänk.

Vi försvarade våra två motioner:

Motion 1

Om hållbarhetstänkande för fackligt engagerade journalister

Medvetandet ökar dag för dag om hur vi kan tänka hållbart, både privat och i vårt arbete. Ändå behöver kunskapen hos alla och envar öka och befästas. Tankarna på hur vi kan skona miljön är inte helt implementerade, vare sig bland journalister eller i samhället i övrigt. Vi skulle vilja se en hållbarhetspolicy som kan hjälpa oss att agera mer klimatsmart i vårt fackliga uppdrag. Vid exempelvis medlemsmöten, då vi bjuder på något, kan vi välja det mest klimatsmarta – undvika petflaskor, pappersutskrifter, engångsbestick, pappersmuggar och liknande. Vi önskar att förbundet tar fram en hållbarhetspolicy (om kost, material, med mera) för fackliga evenemang i hela förbundet, och offentliggör den nuvarande resepolicyen på hemsidan så att alla som på något vis engagerar sig i förbundet kan följa och diskutera den.

Därför yrkar vi på:

- att förbundet tar fram en hållbarhetspolicy om kost, material mm för fackliga evenemang i hela förbundet, och offentliggör den nuvarande resepolicyen på hemsidan så att alla som på något vis engagerar sig i förbundet kan följa och diskutera den
- att motionen skickas vidare till Frilans Riks årsmöte
- att Frilans Riks gör motionen till sin egen och skickar den vidare till SJF:s förbundsstyrelse.

Styrelsen för Mälardalens frilansklubb: Leonarda Arcidiacono, Monica Atterberg, Marja Beckman, Ylva Berlin, Elin Dunås, Beata Hansson, Ronnit Hasson, Artur Nordfors Kowalski och Noa Söderberg.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 1

Klimatfrågan utmanar oss alla och på alla plan, såväl privat som i vårt arbete som motionärerna skriver. Att tänka klimatsmart och agera hållbart i det fackliga arbetet är därför viktigt. Genom att facket som en betydande institution, och vi i det fackliga vardagsarbetet föregår med gott exempel - som att till exempel vid medlemsmöten och andra publika evenemang alltid välja det mest klimatsmarta, och att rättvisemärkta varor ska vara en självklarhet vid inköp - bidrar vi till att påverka våra medlemmar och samhället i stort att det är självklart att agera klimatsmart.

Att förbundet därför tar fram en hållbarhetspolicy för fackliga evenemang, som motionärerna kräver, och offentliggör den nuvarande resepolicyen på hemsidan så att alla i förbundet kan följa och diskutera den, är steg i en klimatsmart riktning för ett hållbarare samhälle som vi vill se.

Så som motionen är skriven just nu är det dock lite otydligt vad som menas:

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen, med tillägget att rättvisemärkta varor ska vara en självklarhet vid inköp.

Frilans Riks styrelse den 1 mars 2020

Motion 2

Om att ta bort premien till buffertfonden för Bliwa bas grupp försäkring för medlemmar som tjänar under a-kassetaket

Medlemmar som är med i en a-kassa betalar vid en inkomst under 25 025 kr per månad en premie till Journalist- förbundet på 15 kr per månad, och vid inkomster på mer än 25 025 kr en premie på 65 kr per månad.

Premien finansierar Journalistförbundets buffertfond för Bliwa bas grupp försäkring - en frivillig inkomstförsäkring, tilläggsförsäkring till a-kassan, som faller ut om man före arbetslösheten haft en inkomst över 25 025 kr per månad.

Enligt uppgift från Journalistförbundet ser det ut på följande sätt för Mälardalens medlemmar:

Medlem i a-kassa	690 av 892
Inkomst över 25 025 kr	241
Inkomst under 25 025 kr	690-241 = 449

Det betyder att 241 av 690 medlemmar kan ha nytta av inkomstförsäkringen – resterande 449 medlemmar betalar en premie till buffertfonden för en försäkring de inte kan använda.

Därför yrkar vi på:

- att förbundet tar bort premien på 15 kr per månad för medlemmar som tjänar under 25 025 kr per månad
- att motionen skickas vidare till Frilans Riks årsmöte
- att Frilans Riks gör motionen till sin egen och skickar den vidare till SJF:s förbundsstyrelse.

Styrelsen för Mälardalens frilansklubb: Leonarda Arcidiacono, Monica Atterberg, Marja Beckman, Ylva Berlin, Elin Dunås, Beata Hansson, Ronnit Hasson, Artur Nordfors Kowalski och Noa Söderberg.

Frilans Riks styrelses yttrande över motion 2

Att som vissa frilansmedlemmar tvingas betala en premie för en försäkring som de vid arbetslöshet ändå inte har ekonomisk nytta av är som motionärerna påpekar ologiskt. Endera bör försäkringen utformas så att den ersätter samtliga betalande vid arbetslöshet, eller så bör, som motionärerna kräver, premien tas bort för de medlemmar som vid arbetslöshet inte har någon ekonomisk nytta av försäkringen.

Frilans Riks styrelse föreslår årsmötet besluta:

- att bifalla motionen.

Frilans Riks styrelse den 1 mars 2020

—

Stockholm den 28 januari 2021

Styrelsen för Mälardalens Frilansklubb

Monica Atterberg, Ylva Berlin, Marja Beckman, Beata Hansson, Ronnit Hasson, Artur Nordfors Kowalski, Elin Dunås, Noa Söderberg och Therese Quennerstedt.